

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

EUROSISTEM

ENOTNO OBMOČJE PLAČIL V EURIH (SEPA) OD ZASNOVE DO URESNIČITVE

JULIJ 2007

PETO POROČILO
O NAPREDKU

SL

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

EUROSISTEM

ENOTNO OBMOČJE PLAČIL V EURIH (SEPA) OD ZASNOVE DO URESNIČITVE PETO POROČILO O NAPREDKU

JULIJ 2007

V letu 2007 bo na vseh publikacijah ECB motiv z bankovca za 20 €.

© Evropska centralna banka, 2007

Naslov

Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt am Main
Nemčija

Poštni naslov

Postfach 16 03 19
60066 Frankfurt am Main
Nemčija

Telefon

+49 69 1344 0

Spletna stran

<http://www.ecb.int>

Faks

+49 69 1344 6000

Teleks

411 144 ecb d

*Vse pravice so pridržane. Razmnoževanje
v izobraževalne in nekomercialne namene
je dovoljeno pod pogojem, da je
naveden vir.*

ISSN 1830-7868 (spletna izdaja)

KAZALO

POVZETEK	4
UVOD	8
1 STANJE NA PODROČJU SEPA INSTRUMENTOV IN INFRASTRUKTURE TER ZADEVNA PRIPOROČILA	9
1.1 Trenutno stanje na področju SEPA instrumentov	9
1.1.1 Kreditna plačila	9
1.1.2 Direktne obremenitve	10
1.1.3 Kartična plačila	11
1.2 Razvoj na področju infrastrukture	16
1.2.1 Delo, ki ga je opravil trg	16
1.2.2 Kriteriji Eurosistema za skladnost infrastrukture z zahtevami SEPA	17
1.3 Standardizacija	18
1.4 Dodatne opsijske storitve	20
1.5 Enotno območje eurske gotovine	22
2 IMPLEMENTACIJA IN MIGRACIJA NA SEPA	24
2.1 Nacionalni načrti implementacije in migracije	24
2.2 Obveščanje deležnikov	25
2.3 Ovire, ki bi lahko zavrle implementacijo SEPA	25
3 DRUGA VPRAŠANJA	27
3.1 Direktiva o plačilnih storitvah	27
3.2 Vladanje SEPA shemam in okvirom	27

POVZETEK

Eurosistem podpira oblikovanje enotnega območja plačil v eurih (SEPA), katerega cilj je omogočiti opravljanje plačil malih vrednosti v eurih v celotnem euroobmočju pod enakimi osnovnimi pogoji in z enega samega računa, ne glede na to, kje se ta nahaja. Te spremembe so potrebne zaradi večje povezanosti trga plačil, kar bo prineslo občutne gospodarske koristi. SEPA tako prispeva k uresničevanju ciljev Lizbonske strategije. Eurosistem, ki deluje kot katalizator sprememb, natančno spremlja dogajanja v zvezi s SEPA.

Ob tem je treba opozoriti, da Eurosistem zelo spoštuje delo, ki so ga za uresničitev SEPA že opravile evropske banke prek Evropskega sveta za plačila (*European Payments Council* – EPC). Tako kot v prejšnjih poročilih o napredku se Eurosistem tudi tokrat osredotoča na smernice trgu na tistih področjih, kjer je treba opraviti dodatno delo oziroma kjer je treba okrepiti prizadevanja.

V tem trenutku je projekt SEPA vstopil v ključno fazo, saj je uradni začetek SEPA v januarju 2008 oddaljen le še nekaj mesecev. Kljub temu so za uspeh projekta potrebna nadaljnja prizadevanja ne samo bank, ampak tudi vseh drugih deležnikov, kot so podjetja, javne uprave in trgovci. To poročilo o napredku zato glavno pozornost namenja priporočilom, kako zapolniti „vrzeli“ v projektu, oziroma daje nasvete, kako bi bilo mogoče rešiti preostale težave. Te vrzeli so bodisi kratkoročne težave, ki bi lahko onemogočile pravočasen začetek SEPA v januarju 2008, bodisi dolgoročneje težave, ki bi lahko negativno vplivale na trajen uspeh SEPA. Področja, na katerih je še vedno potrebna precejšnja pozornost, so kartične sheme in kartična plačila, direktne obremenitve ter poučenost in pripravljenost vseh deležnikov.

Eurosistem pričakuje, da se bodo ustrezni deležniki lotili vseh vprašanj, omenjenih v tem poročilu, in tako zagotovili trajno uspešnost

SEPA. Trg naj bi zlasti obravnaval ključna priporočila, ki so navedena v nadaljevanju.

1 POTREBNA JE POPOLNA JASNOST VSEH ZNAČILNOSTI SEPA DIREKTNIH OBREMNITEV DO DECEMBRA 2007

EPC mora do decembra 2007 nujno pojasniti natančne značilnosti vseh elementov, ki bodo na voljo poleg osrednjih SEPA direktnih obremenitev. Ob tem je izredno pomembno, da so SEPA direktne obremenitve preproste in varne za uporabo ter da ne predstavljajo poslabšanja v primerjavi s sedanjo ravni storitev, tako da se bodo stranke raje odločale za njihovo uporabo kot za obstoječe debetne instrumente. Glede razvoja medpodjetniške sheme je bistveno, da jo sprejme čim več podjetij. Rešitve, ki bi zmanjšale zaskrbljenost dolžnikov in njihovih bank glede varne obdelave pooblastil, bi bilo mogoče razviti z uporabo elektronskih pooblastil in potrditvijo pooblastil s strani banke dolžnika. EPC je izpostavil, da lahko banke shemo SEPA direktnih obremenitev vzpostavijo v celotnem euroobmočju šele potem, ko bo Direktiva o plačilnih storitvah prenesena v vse nacionalne zakonodaje (to naj bi se zgodilo najpozneje do 1. novembra 2009). Kljub temu to ne bi smelo odvrniti katere koli banke ali bančnega sektorja ali jim celo preprečiti, da bi SEPA direktne obremenitve že pred tem ponudili svojim strankam na nacionalni ravni ali na ravni bančne skupnosti, pod pogojem, da pri tem v celoti upoštevajo Pravilnik za SEPA direktne obremenitve (*SEPA Direct Debit Rulebook*).

2 NADALJNJA STANDARDIZACIJA NA PODROČJU KARTIC JE BISTVENA, DELO NA TEM PODROČJU PA MORA NAPREDOVATI

Za zagotovitev popolne interoperabilnosti med vsemi vpletenimi strankami pri obdelavi kartičnih plačil (vključno s trgovci in procesnimi centri) ter za vzpostavitev večje konkurence in lažji razvoj dodatnih evropskih shem debetnih kartic (glej točko 3 spodaj) je ključna nadaljnja

opredelitev kartičnih standardov. Eurosistem pričakuje, da bodo bančni sektor, zadevne kartične sheme in določevalci standardov nadaljevali delo na tem področju, ki ga mora usklajevati EPC, ter da bo opredelitev teh standardov dokončana najkasneje v letu 2008. Končno opredelitev teh standardov bi morala spremljati analiza vprašanja, kateri od teh standardov naj postanejo obvezni za oblikovanje SEPA za kartice, ter objava jasnega časovnega načrta za njihovo izvedbo. Po mnenju Eurosistema bi morale sheme, skladne z zahtevami SEPA, uporabljati skupno opredeljene odprte standarde, kjer koli so ti na voljo (ISO, EMV itd.), lastniške funkcionalne in tehnične specifikacije pa ne bi smele ovirati interoperabilnosti ali biti v nasprotju z minimalnimi varnostnimi zahtevami. Da bi zagotovili upoštevanje vseh zadevnih zahtev SEPA, bi morali kartične standarde za SEPA oblikovati organi za standardizacijo, v katerih je evropski bančni sektor ustrezno zastopan.

3 POTREBNA JE VSAJ ŠE ENA EVROPSKA SHEMA DEBETNIH KARTIC

Eurosistem meni, da je resnično potrebna vsaj še ena evropska shema debetnih kartic, ki bi se lahko uporabljala predvsem v državah euroobmočja. Takšna shema bi spodbujala konkurenco in zagotovila, da bi bile evropske banke tesno vpletene v vladanje shemi. Dobrodošlo bi bilo tudi širše pokritje, na primer vseh držav EU. Svetovni doseg je le možnost, saj lahko banke omogočijo širše pokritje s souporabo blagovnih znamk (*co-branding*). Vsaka dodatna evropska shema debetnih kartic bi morala delovati v skladu z zakonodajo EU in bi posledično morala obdelovati osebne podatke v skladu z zakoni EU o varstvu podatkov. Eurosistem razume, da bo za vzpostavitev evropske sheme debetnih kartic potreben čas, zato ne pričakuje, da bo takšna shema dokončno vzpostavljena do leta 2008 ali do leta 2010. Kljub temu pa Eurosistem pričakuje, da bodo banke, sheme in drugi tržni udeleženci čim prej dali jasen signal, da se ukvarjajo z vzpostavitvijo takšne sheme.

4 KARTIČNE SHEME LAHKO S SOUPORABO BLAGOVNIH ZNAMK (CO-BRANDING) PRIDOBIMO ČAS ZA RAZVOJ DOLGOROČNE STRATEGIJE

Souporaba blagovnih znamk je možnost, da banke izdajateljice svojim strankam zagotovijo kartico z evropskim dosegom – pod pogojem, da so vse zadevne kartične sheme skladne z zahtevami SEPA – dokler sedanje domače kartične sheme (ali nova evropska shema debetnih kartic v začetni fazi) na strani pridobiteljev še nimajo evropskega dosega. Souporaba blagovnih znamk je tudi ena od treh možnosti, ki kartičnim shemam omogočajo, da dolgoročno postanejo skladne z zahtevami SEPA. Kljub temu pa souporaba blagovnih znamk ne more biti edina rešitev za evropski bančni sektor niti se ne bi smela uporabiti kot pristop „počakajmo in bomo videli“, ki bi nadomestil aktiven razvoj nove evropske sheme oziroma shem.

5 DOSEGLJIVOST JE KLJUČNA

Za uspešen začetek SEPA je bistveno, da so banke, katerih obseg plačil predstavlja kritično maso plačil, z januarjem 2008¹ sposobne pošiljati in prejemati SEPA kreditna plačila. Tako bi morale te banke do januarja 2008 vzpostaviti ustrezne povezave z eno ali več bankami oziroma z mehanizmi kliringa in poravnave (*Clearing and Settlement Mechanism* – CSM). Eurosistem je hkrati sprejel nedavno izraženo stališče EPC, da bi morale biti druge manjše banke z januarjem 2008 sposobne le prejemati SEPA kreditna plačila, tekom leta 2008 pa bi morale biti sposobne, da jih tudi pošiljajo.

¹ Nova SEPA kreditna plačila bodo na voljo od ponedeljka, 29. januarja 2008. Ta datum je bil izbran z namenom ločiti začetek uporabe za stranke od postopkov ob koncu leta, ki so skupni tako bančništvu kot industriji, tradicionalne zamrznitve sprememb bančnih postopkov v obdobju okoli božiča in novega leta ter drugih obveznih sprememb, načrtovanih za to obdobje, kot sta uvedba eura na Malti in Cipru.

6 INFRASTRUKTURA MORA UPOŠTEVATI KRITERIJE EUROSISTEMA GLEDE SKLADNOSTI Z ZAHTEVAMI SEPA

Eurosistem je za oceno skladnosti infrastrukture s potrebami SEPA opredelil kriterije, ki zajemajo obdelavo, interoperabilnost, sposobnost pošiljanja in prejemanja, pogoje dostopa in preglednost. Te kriterije bo dopolnil podrobnejši referenčni okvir, vsi ponudniki infrastrukture pa bodo morali na podlagi tega izvesti samooceno. Uporaba skupnega referenčnega okvira bo zainteresiranim tržnim udeležencem omogočila primerjavo samoocen, ki bodo morale biti javno objavljene. EPC je bil pozvan, da te kriterije upošteva tudi pri presoji politik v zvezi z infrastrukturo plačilnih sistemov (na primer s posodabljanjem okvira PE-ACH/CSM (*PE-ACH/CSM Framework*)).

7 TREBA JE OKREPITI VKLJUČENOST VSEH USTREZNIH DELEŽNIKOV ZNOTRAJ SEPA

Sedanja raven vključenosti nebančnih deležnikov v praktične priprave na vzpostavitev SEPA ter stanje njihove operativne pripravljenosti sta po mnenju Eurosistema zaskrbljujoča. Eurosistem spodbuja EPC, da v sodelovanju z nacionalnimi organi za migracijo okrepi predvsem vključenost javnih uprav, podjetij in trgovcev s ciljem do januarja 2008 zagotoviti njihovo pripravljenost na SEPA. Eurosistem poziva javne oblasti, da svojo politično podporo projektu SEPA preoblikujejo v operativne zaveze, katerih cilj mora biti čimprejšnja uporaba SEPA plačilnih instrumentov.

8 NEPRESTANO JE POTREBNO ŠIRJENJE IN POGLABLJANJE SEPA

Eurosistem priznava ogromno delo, ki ga je EPC opravil, da bi bila SEPA uspešna. EPC, ki ima vlogo tržno pogojenega organa odločanja v evropskem plačilnem sektorju, naj nadaljuje svoje dejavnosti potem, ko bo SEPA postala realnost. Od EPC se tako pričakuje, da bo

prispeval k širitvi SEPA na področju plačilnih inovacij, kot so elektronska plačila za spletne trgovce, elektronska pooblastila za direktne obremenitve ter nove plačilne sheme (na primer shema za prioriteta kreditna plačila). Podobno naj bi EPC prispeval k poglobljanju SEPA, predvsem s standardizacijo v domeni komitent-banka.

9 VARNOSTI SEPA PLAČILNIH INSTRUMENTOV JE TREBA POSVETITI VEČ POZORNOSTI

Eurosistem bi rad znova poudaril, da je nujno potrebno delo na področju varnosti plačil, zlasti na področjih spletnega bančništva, kartičnih plačil prek spleta in elektronskih plačil. EPC je doslej upošteval predvsem medbančno varnost, ni pa opredelil vprašanj v zvezi z varnostjo pri obdelavi plačil od začetka do konca. Zagotavljanje varnosti na teh področjih je v interesu bančnega sektorja, saj bi lahko pomanjkanje varnosti povzročilo finančna tveganja in tveganje izgube ugleda. Tveganja izgube ugleda ne bi smeli podcenjevati, saj bo zaupanje javnosti v nove produkte odločilno pri zagotavljanju njihovega uspešnega sprejetja. Od EPC se zato pričakuje, da bo pripravil oceno groženj, ki bo vključevala celoten proces od začetka do konca obdelave plačil, razvijal pravila dobre prakse ter banke spodbujal, da ravnajo v skladu s temi pravili.

10 KONKRETNI NAČRTI IMPLEMENTACIJE IN MIGRACIJE MORAJO BITI JAVNO DOSTOPNI

Vsi nacionalni načrti implementacije in migracije morajo biti dokončani in objavljeni do konca leta 2007. Biti morajo konkretni in natančni ter vključevati smernice za vse deležnike. Eurosistem pričakuje, da bodo vsi načrti prevedeni v angleščino, saj bodo zaradi večje preglednosti objavljeni v elektronski obliki na novem seznamu SEPA povezav (www.sepa.eu). Nacionalni organi za migracijo se morajo zavedati, da obdobje migracije ne sme biti predolgo, da bi se izognili dolgemu in dragemu obdobju dvojnosti pri obdelavi plačil.

Organi za migracijo morajo opredeliti kriterije, ki bodo določali konec faze migracije z nacionalnih plačilnih instrumentov na SEPA instrumente. Ko bo to opravljeno, je treba določiti natančen datum konca uporabe nacionalnih plačilnih instrumentov. Jasen končen datum zahtevajo predvsem stranke s posli v več državah kakor tudi banke, ki poslujejo v več državah. V tem kontekstu je treba upoštevati, da bo postopna odprava nacionalnih plačilnih instrumentov nujna, saj dolgotrajna vzporedna obdelava nacionalnih in SEPA instrumentov deležnikom ne bi omogočila izkoristiti večje učinkovitosti, ki jo SEPA omogoča.

čimprej zaključiti. Eurosistem je že predlagal, da se prag za poročanje za potrebe plačilne bilance s 1. januarjem 2008 zviša na 50.000 EUR, ter v zvezi s tem pozdravlja odločitev ustreznih organov v več državah, da prag za poročanje zvišajo, še preden je sprejeta evropska odločitev.

11 POTREBNE SO KONKRETNEJŠE INFORMACIJE O SEPA

Namen SEPA komunikacijskega programa je vsem deležnikom posredovati informacije o dolgoročnih ciljih, izzivih in prednostih, ki jih prinaša SEPA. Ključne ciljne skupine na sedanji stopnji (tj. sredi leta 2007) so podjetja in javne uprave kot veliki uporabniki plačilnih storitev ter združenja majhnih in srednje velikih podjetij in zveze potrošnikov kot predstavniki manjših uporabnikov. Večino dejavnosti obveščanja morajo prevzeti banke, nacionalni organi za migracijo in javne oblasti, saj imajo dostop do vseh ključnih informacij in imajo neposredne povezave z ustreznimi ciljnim skupinami. Dejavnosti obveščanja, namenjene končnim uporabnikom, se morajo okrepiti v letu 2008. Predvsem bi morale banke predstaviti dejansko ponudbo storitev, tako da bodo njihove stranke vedele, kaj lahko od SEPA pričakujejo.

12 ZAHTEVE POROČANJA V LUČI SEPA

Vse zapreke in ovire, ki bi lahko onemogočile vzpostavitev SEPA, je treba odpraviti, da bi na področju storitev za plačila malih vrednosti zagotovili učinkovito čezmejno konkurenco. Eurosistem naproša Evropsko komisijo, da svoje delo v zvezi z revizijo Uredbe 2560/2001

UVOD

Eurosistem podpira oblikovanje enotnega območja plačil v eurih (SEPA), katerega cilj je omogočiti opravljanje plačil malih vrednosti v eurih v celotnem euroobmočju pod enakimi osnovnimi pogoji in z enega samega računa, ne glede na to, kje se ta nahaja. Te spremembe so potrebne zaradi večje povezanosti trga plačil, kar bo prineslo občutne gospodarske koristi. SEPA tako prispeva k uresničevanju ciljev Lizbonske strategije. Kot je Eurosistem v preteklosti že poudaril, je cilj SEPA ustvariti razmere, kjer *„posamezniki in podjetja lahko opravljajo negotovinska plačila v celotnem euroobmočju z enega samega računa, ki se nahaja kjer koli v euroobmočju, in z uporabo enega niza plačilnih instrumentov tako preprosto, učinkovito in varno, kot danes opravljajo plačila znotraj svoje države“*. Vzpostavitev SEPA je tržno pogojen projekt, ki ga usklajuje in spodbuja Evropski svet za plačila (EPC), tj. samoregulativni organ bančnega sektorja na področju plačilnih storitev.

Eurosistem, ki deluje kot katalizator sprememb, natančno spremlja dogajanja na poti k SEPA. Doslej je Eurosistem o tem objavil štiri poročila o napredku, vsa pa so ocenjevala stanje pripravljenosti in dajala smernice trgu. Ob tem je bilo objavljeno tudi poročilo, ki se posebej ukvarja s shemami kartičnih plačil. Od objave četrtega poročila o napredku februarja 2006 je prišlo do številnih sprememb. Hkrati projekt prehaja v ključno fazo, saj je uradni začetek SEPA v januarju 2008 zdaj oddaljen le še nekaj mesecev.

Na tej stopnji je po mnenju Eurosistema koristno objaviti še eno poročilo o napredku, ki se osredotoča na tista področja, kjer mora trg za zagotovitev uspeha SEPA delo še opraviti. Naslovniki poročila niso samo banke, ampak tudi ustrezni deležniki, kot so podjetja, javne uprave in trgovci. Cilje SEPA bo mogoče v celoti doseči le, če bodo vsi deležniki združili svoja prizadevanja. Osrednja pozornost te „analize vrzeli“ je namenjena kratkoročnim

težavam, ki bi lahko onemogočile pravočasen začetek SEPA januarja 2008, kot tudi dolgoročnejšim težavam, ki bi lahko negativno vplivale na trajen uspeh SEPA. Analizo vrzeli v projektu dopolnjujejo priporočila trgu z nasveti, kako rešiti preostale težave. Za uresničitev ciljev SEPA naj trg ta priporočila upošteva.

Poročilo je razdeljeno na tri poglavja. V poglavju 1 je predstavljen pregled stanja na področju SEPA instrumentov in infrastrukture. Poglavje 2 obravnava potek implementacije in migracije na SEPA instrumente. Pravni okvir SEPA, ki se osredotoča na vprašanja v zvezi z Direktivo o plačilnih storitvah, ter vladanje SEPA shemam in okvirom sta zajeta v poglavju 3.

1 STANJE NA PODROČJU SEPA INSTRUMENTOV IN INFRASTRUKTURE TER ZADEVNA PRIPOROČILA

1.1 TRENUTNO STANJE NA PODROČJU SEPA INSTRUMENTOV

1.1.1 KREDITNA PLAČILA

Junija 2007 je EPC potrdil osnovno strukturo sheme SEPA kreditnih plačil (*SEPA Credit Transfer Scheme Rulebook* oziroma Pravilnik za shemo SEPA kreditnih plačil, verzija 2.3, ter izvedbene smernice). Ta verzija Pravilnika bo osnova za SEPA kreditna plačila, ki bodo na voljo od januarja 2008. Po mnenju Eurosistema to predstavlja pomemben korak naprej k oblikovanju SEPA.

Najdaljši čas za izvršitev kreditnih plačil

Med odprtimi vprašanji na področju kreditnih plačil je vključitev novega najdaljšega časovnega okvira za izvršitev kreditnih plačil, ki ga predpisuje Direktiva o plačilnih storitvah², v Pravilnik. Direktiva določa, da mora kreditno plačilo najkasneje do leta 2012 doseči končnega prejemnika v roku enega delovnega dne (tj. račun prejemnika plačila mora biti odobren naslednji delovni dan po dnevnu, ko je plačnik sprožil plačilo, tj. na „D+1“). To spremembo je treba vključiti v eno od predvidenih rednih dopolnitev Pravilnika in s tem nadomestiti trenutni standard, ki predvideva odobritev računa prejemnika na dan „največ D+3“.

Domena komitent-banka

Eurosistem se je seznanil s priporočilom EPC, da se standard ISO 20022 XML, ki je obvezen v domeni banka-banka, pri SEPA kreditnih plačilih uporablja tudi v domeni komitent-banka. Za izpolnitev zahtev uporabnikov je treba prizadevanja na tem področju okrepiti (glede prizadevanj na področju standardizacije domene komitent-banka glej poglavje 1.3).

Eurosistem se je seznanil tudi z dejstvom, da je več posameznih bančnih sektorjev začelo razvijati izvedbene smernice za kreditna plačila s papirnim nalogom, namenjena posebnim skupinam strank. Čeprav Eurosistem v okolju SEPA ne želi spodbujati uporabe papirnih

instrumentov, vseeno podpira EPC pri razvoju skupnih rešitev za te zahteve uporabnikov, s čimer bi se izognili ponovni razdrobljenosti znotraj euroobmočja.

Shema prednostnih kreditnih plačil

Kot je Eurosistem v prejšnjih poročilih o napredku že poudaril, bi morale osrednje sheme kreditnih plačil dopolnjevati dodatne skupne značilnosti, zaradi katerih bi bila osnovna SEPA kreditna plačila strankam vsaj tako privlačna, kot so sedanji dodatni nacionalni instrumenti iste vrste. Po mnenju Eurosistema bo za to med drugim potreben razvoj sheme prednostnih kreditnih plačil s poravnavo istega dne. Eurosistem pozdravlja delo, ki so ga na tem področju opravili tržni udeleženci, s tem ko so razvili medbančne plačilne storitve s časom poravnave največ štiri ure. Hkrati predvideva, da se bo to delo nadaljevalo z razvojem odprtih standardov, in pričakuje, da bo storitev prednostnih plačil preoblikovana v SEPA shemo in vključena v upravljanje shem pod okriljem EPC, s čimer bi zagotovili ustrezno uskladitev z drugimi SEPA shemami.

Dosegljivost bank

Temeljni pogoj za uspeh SEPA je, da banke, ki so trenutno sposobne prejemati in pošiljati domača kreditna plačila, lahko prejemajo in pošiljajo tudi SEPA kreditna plačila. Vsaka banka bi morala vzpostaviti potrebne povezave, bodisi z določitvijo ustreznega mehanizma z drugimi bankami bodisi s priključitvijo na enega ali več mehanizmov kliringa in poravnave. Čeprav je popolnoma v duhu SEPA, da banke zmanjšajo število obstoječih povezav z mehanizmi kliringa in poravnave, to še ne pomeni, da bodo mehanizmi kliringa in poravnave svojim strankam sposobni zagotoviti dosegljivost. Eurosistem je zato razvil kriterije za infrastrukturo, ki zahtevajo tudi interoperabilnost z drugimi mehanizmi kliringa in poravnave.

2 Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o plačilnih storitvah na notranjem trgu je obravnavana tudi v poglavju 3.

Eurosistem se strinja z nedavno izraženim mnenjem EPC, da bi morale biti tiste banke, katerih obseg plačil predstavlja kritično maso plačil, z januarjem 2008 sposobne pošiljati in prejemati SEPA kreditna plačila, medtem ko naj bi bile druge, manjše banke od tega datuma sposobne le *prejemati* kreditna plačila SEPA, tekom leta 2008 pa naj bi jih bile sposobne tudi *pošiljati*. EPC predvideva vzpostavitev podatkovne baze o tem, katere banke so pristopile k shemi in so dosegljive. Eurosistem pričakuje, da bodo banke, ki predstavljajo del te kritične mase, opredeljene v nacionalnih načrtih migracije.

1.1.2 DIREKTNE OBREMITVE

Junija 2007 je EPC potrdil osnovno strukturo sheme SEPA direktnih obremenitev (*SEPA Direct Debit Scheme Rulebook* oziroma Pravilnik za shemo SEPA direktnih obremenitev, verzija 2.3, ter izvedbene smernice). Pravilnik obsega niz medbančnih pravil, praks in standardov, ki bodo bančnemu sektorju omogočili, da svojim strankam ponudi osnovno oziroma „osrednjo“ shemo direktnih obremenitev, ki temelji na tako imenovanem toku pooblastil prek upnika. Po mnenju Eurosistema je to tudi velik korak na poti k vzpostavitvi SEPA. Vseeno pa osrednja shema SEPA direktnih obremenitev ne zadovoljuje potreb vseh dolžnikov in bank dolžnikov. V nekaterih državah ne izpolnjuje tudi potreb nekaterih upnikov. Da bi bile SEPA direktne obremenitve uspešne, je treba zadovoljivo upoštevati potrebe vseh deležnikov.

Potrebna je jasnost glede končnih značilnosti sheme SEPA direktnih obremenitev

EPC je začel v osrednjo shemo direktnih obremenitev uvajati dodatne značilnosti. Namen teh značilnosti je zmanjšati zaskrbljenost dolžnikov in bank dolžnikov glede varne obdelave pooblastil ter vzpostaviti shemo medpodjetniških direktnih obremenitev (B2B). Značilnosti, ki se še razvijajo, so povezane z elektronskimi pooblastili in potrditvijo pooblastil s strani bank dolžnikov ter bi bile lahko rešitev za skrbi dolžnikov in bank dolžnikov v nekaterih bančnih skupnostih.

Kljub temu bi lahko imeli nekateri bančni sektorji težave pri preslikavi obstoječe domače sheme direktnih obremenitev na osrednjo shemo SEPA direktnih obremenitev kot tudi pri doseganju sedanje ravni storitev in zadovoljevanju potreb strank, zlasti v podjetniškem sektorju. Zato obstaja bojazen, da te bančne skupnosti ne bodo prešle na SEPA direktne obremenitve. EPC naj poišče rešitev, ki bo ustrezala tem potrebam strank.

V celoti gledano je nujno, da EPC natančno in podrobno razjasni značilnosti vseh teh novih elementov SEPA direktnih obremenitev. Vsi vpleteni deležniki bi morali biti gotovi glede končnih značilnosti sheme SEPA direktnih obremenitev najkasneje do konca leta 2007.

Sprejetje s strani strank in dosegljivost sta ključna dejavnika uspeha

Po mnenju Eurosistema še vedno obstajajo nekatera področja, na katerih je za uspeh sheme SEPA direktnih obremenitev še naprej potrebna velika pozornost bank. Da bi stranke sprejele SEPA direktne obremenitve, je treba zagotoviti, da vse banke ponudijo ustrezne storitve, vsaj znotraj euroobmočja, ter da so vse banke operativno pripravljene prejemati in pošiljati direktne obremenitve v novem SEPA formatu. Ti dejavniki, ki jih imenujemo „dosegljivost“, so bistveni za uspeh SEPA. Zagotovijo lahko, da kritična masa direktnih obremenitev v razumno kratkem času preide z obstoječih nacionalnih formatov na SEPA formate. To je končni test, ki bo pokazal, ali so banke svojo začetno voljo za uresničitev ciljev SEPA pripravljene nadgraditi s konkretnimi ukrepi. V primeru nezadostne dosegljivosti je lahko migracija na SEPA direktne obremenitve ogrožena, saj bi lahko stranke izbrale druge plačilne instrumente ali pa bi ostale znotraj nacionalnih shem direktnih obremenitev in s tem ogrozile oblikovanje kritične mase uporabnikov v novi shemi.

Čimprejšnja uvedba SEPA direktnih obremenitev za stranke

Enako kot pri drugih SEPA plačilnih instrumentih je bila uvedba SEPA direktnih obremenitev

sprva načrtovana za 1. januar 2008, pričakovano pa je bilo, da bo kritična masa transakcij prešla na novo shemo do konca leta 2010. Zaradi zamude pri sprejetju Direktive o plačilnih storitvah (DPS) pa je EPC nedavno izjavil, da lahko banke uvedejo shemo v celotnem euroobmočju šele od novembra 2009 dalje, ko mora biti DPS v celoti prenesena v nacionalno zakonodajo vseh držav EU. Po mnenju Eurosistema to ne bi smelo odvrniti bank oziroma bančnih skupnosti ali jim celo preprečiti, da SEPA direktne obremenitve svojim strankam ponudijo pred 1. novembrom 2009, na primer samo na nacionalni ravni. V vsakem primeru se mora delo pri uvajanju direktnih obremenitev SEPA nadaljevati.

Za uvedbo SEPA direktnih obremenitev je potrebna tudi jasnost glede primernosti medbančne provizije. Javno stališče Eurosistema o medbančnih provizijah je nevtralnno, saj je to vprašanje v pristojnosti generalnega direktorata za konkurenco pri Evropski komisiji. Eurosistem se je seznanil s predlogom EPC glede najvišje vnaprej določene večstranske izravnalne provizije. Glede na to, da so pri obdelavi transakcij direktnih obremenitev stroški skoncentrirani na strani banke dolžnika, prihodke pa je lažje ustvarjati na strani banke upnika, bi bila izravnava med banko upnika in banko dolžnika primerno sredstvo spodbude bankam dolžnikov, da pristopijo k novi shemi SEPA direktnih obremenitev in s tem ustvarijo široko dosegljivost. Eurosistem poziva Komisijo, da čimprej razčisti nejasnosti oziroma poda smernice glede primernosti medbančne provizije, kar bi lahko celoten trg uporabil kot izhodišče pri oblikovanju trajnih pravil sheme SEPA direktnih obremenitev.

Prehod s starih pooblastil na nova mora biti olajšan

Nekatere banke so opozorile na to, da bi bila migracija pooblastil iz naslova obstoječih nacionalnih shem direktnih obremenitev na novo SEPA shemo lahko težavna, saj bi bila v nekaterih državah potrebna nova pooblastila. Nacionalne bančne skupnosti bi morale to zadevo raziskati v sodelovanju z nacionalnimi zakonodajalci in nacionalnimi

centralnimi bankami ter poskušati poiskati pragmatično rešitev, ki ne bo dodatno obremenjevala niti bank niti njihovih strank. To bi omogočilo precej lažjo migracijo na nove sheme SEPA direktnih obremenitev.

1.1.3 KARTIČNA PLAČILA

Eurosistem je novembra 2006 objavil poročilo z naslovom „Stališče Eurosistema do ‘SEPA za kartice’“. V obdobju po objavi so s tržnimi udeleženci ter z Evropsko komisijo potekali sestanki in pogovori o odprtih vprašanjih, ki so bila izpostavljena v poročilu.

Priporočilo za vzpostavitev evropske sheme debetnih kartic

Eurosistem zelo priporoča, da se vzpostavi vsaj še ena evropska shema debetnih kartic, ki bi se lahko uporabljala predvsem v državah euroobmočja. Širše pokritje, na primer vseh držav EU, bi bilo dobrodošlo. Svetovni doseg po ocenah ni potreben. Banke bi pokritje širšega območja lahko zagotavljale s souporabo blagovnih znamk (*co-branding*). Takšno shemo bi bilo mogoče oblikovati z ustanovitvijo povsem nove sheme, prek povezave obstoječih nacionalnih shem ali pa z razširitvijo obstoječe nacionalne sheme. Eurosistem pri tej zahtevi izhaja iz dejstva, da večina nacionalnih shem debetnih kartic in procesnih centrov trenutno deluje učinkovito in ima nizke ravni provizij, zato teh prednosti z oblikovanjem SEPA ne bi smeli izgubiti. Nova shema bi lahko okrepila konkurenco med kartičnimi shemami, med procesnimi centri in med bankami. Prav tako bi bankam omogočila, da imajo različne vloge in položaje pri vladanju kartičnim shemam in v lastništvu shem. Konkurenca med kartičnimi shemami, med procesnimi centri in med bankami je nujna, da bi zagotovili čim večjo izbiro za imetnike plačilnih kartic (tj. izbira sheme, ki jo želijo uporabljati), za trgovce (tj. izbira shem, ki jih sprejemajo, in izbira banke pridobiteljice) in za banke (tj. izbira shem, ki jih izdajajo in/ali pridobivajo, in procesnega centra, ki obdeluje transakcije in zagotavlja druge kartične storitve). Poleg tega morajo evropske banke že zdaj razmišljati o dolgoročnih vidikih vladanja shemam

kartičnih plačil in procesnim centrom ter se odločiti, koliko nadzora nad svojim kartičnim poslovanjem želijo ohraniti. Prav tako se morajo odločiti, kako vidijo svojo prihodnjo vlogo na tem področju, saj je to vprašanje bistveno s stališča odnosov s strankami.

Eurosistem se zaveda, da je oblikovanje in implementacija evropske kartične sheme (ne glede na to, ali gre za povsem novo shemo ali za rezultat povezav oziroma širitve) zahtevna naloga, ki vključuje precejšnja vlaganja. Eurosistem bančni sektor vseeno opozarja, da bi morali biti zaradi (i) ločitve shem in storitev obdelave ter (ii) razvoja standardov za sheme kartičnih plačil stroški in kompleksnost vzpostavitve nove sheme precej nižji, kot so bili v preteklosti. Eurosistem spodbuja EPC, da poleg shem SEPA kreditnih plačil in SEPA direktnih obremenitev ponovno preuči tudi možnost oblikovanja sheme SEPA debetnih kartic.

In končno, treba je priznati, da je oblikovanje dodatne evropske sheme debetnih kartic, enakovredne shemam, ki izvirajo iz ZDA, Japonske ali Kitajske, v veliki meri politični cilj, pri katerem Eurosistem poziva banke, da se mu pridružijo.

Eurosistem se zaveda, da bo za vzpostavitev nove vseevropske sheme kartičnih plačil potrebno več časa. Zato Eurosistem sprejema dejstvo, da takšna shema ne bo vzpostavljena že 1. januarja 2008. Vseeno pa od evropskega bančnega sektorja pričakuje, da izrazi namero, da bo deloval v tej smeri.

Stališče Eurosistema do souporabe blagovnih znamk (co-branding)

Souporaba blagovnih znamk je smiselna rešitev za sheme kartičnih plačil, s čimer bi se do 1. januarja 2008 uskladile z zahtevami SEPA, saj bančnemu sektorju – in drugim subjektom – daje dovolj časa za razvoj evropske rešitve.

Eurosistem ni nikoli nasprotoval souporabi blagovnih znamk kot taki (pod pogojem, da so vse sodelujoče sheme same skladne z zahtevami

SEPA). Souporaba blagovnih znamk je sprejemljiva možnost tudi na dolgi rok. Vendar pa se je na določeni točki zdelo, da celoten trg vidi souporabo blagovnih znamk kot eno in edino možnost za uskladitev shem kartičnih plačil z zahtevami SEPA. Eurosistem opozarja, da to v pogojih SEPA ne more biti edina rešitev. Eurosistem je poudaril svojo nevtralnost glede treh možnosti³, predstavljenih v SEPA kartičnem okviru (*SEPA Cards Framework*), pod pogojem, da se vse tri tudi udejanijo in s tem zagotovijo pestrost na trgu. Široka uporaba souporabe blagovnih znamk prav gotovo ne ustreza dolgoročni viziji povezanega trga, saj bi lahko preprosto podaljševala podobne razmere, kot prevladujejo zdaj.

Po mnenju nekaterih tržnih udeležencev se bodo v primerjavi s sedanjimi nacionalno razdrobljenimi trgi razmere precej spremenile že s tem, ko bodo vse kartične sheme izpolnile zahteve SEPA in se bodo odprli nacionalni trgi. Eurosistem se tega zaveda, vendar obenem poudarja, da se mora takšno odpiranje nacionalnih trgov šele zgoditi. Za hiter začetek SEPA za kartice bi morale banke sprejeti potrebne ukrepe, katerih cilj je zagotoviti, da bodo vse splošne kartice, izdane po 1. januarju 2008, skladne z EMV + PIN. Prav tako bi si morale banke prizadevati, da imetnikom kartic zagotovijo doseg znotraj euroobmočja (pod pogojem, da trgovec sprejema blagovno znamko in tehnične standarde), vse splošne kartice, ki

3 SEPA kartični okvir opredeljuje tri možnosti, med katerimi lahko izbirajo kartične sheme, če želijo ponuditi produkte, skladne s kartičnim okvirom (možnosti je mogoče tudi združevati):

(1) zamenjava nacionalne sheme z mednarodno (pod pogojem, da je ta skladna s SEPA kartičnim okvirom). V tem primeru souporaba blagovnih znamk ni več potrebna, saj čezmejno in nacionalne transakcije samodejno pokrijejo iste sheme;

(2) razvoj prek povezav z drugimi kartičnimi shemami ali s širitvijo na celotno euroobmočje. Pri povezavah z drugimi kartičnimi shemami se udeleženci na primer lahko dogovorijo o blagovnih znamkah, ki jih vsi sprejemajo. Če se kartična shema razširi na celotno euroobmočje, lahko kartice v shemi izdajajo ali pridobijo banke ter sprejmejo trgovci, ki se nahajajo kjer koli v euroobmočju;

(3) souporaba blagovnih znamk oziroma *co-branding* z mednarodno kartično shemo (kar je v večini držav primer že danes), pod pogojem, da sta obe zadevni shemi skladni s SEPA kartičnim okvirom.

ne zagotavljajo dosega znotraj euroobmočja, pa bi morale biti odpravljene do konca leta 2010.

Souporaba blagovnih znamk v primeru evropske sheme

Eurosistem se zaveda težav, s katerimi se banke izdajateljice kartic utegnejo srečati pri nastajajoči evropski shemi debetnih kartic, če bodo imetnikom svojih kartic želele ponuditi široko geografsko pokritje. Za uspešnost nove sheme je zato kritičnega pomena, da imajo banke izdajateljice možnost souporabe nove evropske sheme z mednarodno shemo. Treba je upoštevati, da Evropska komisija v svojem poročilu o razmerah v bančnem sektorju (*Sector Inquiry Report*) omenja, da bi „prepoved souporabe z omrežji, ki so ocenjena kot konkurenti, in z nebankami lahko omejila konkurenco...“.⁴ Eurosistem poziva vse mednarodne sheme, da zavzamejo kooperativen odnos do souporabe blagovnih znamk in alternativnim shemam omogočijo vzpostavitev souporabe z njihovimi ter tako zagotovijo širši doseg znotraj in onkraj SEPA. Obenem je jasno, da se od nacionalnih trgov pričakuje, da se bodo odprli konkurenci drugih shem in procesnih centrov, saj je to tudi predpogoj za njihovo uskladitev s SEPA kartičnim okvirom. Zato uporabi nacionalnih blagovnih znamk ne bi smeli dajati prednosti z vnaprej določeno izbiro na prodajnih mestih (POS-terminalih), ampak bi morali izbiro blagovne znamke v plačilni transakciji prepustiti trgovcu in/ali imetniku kartice.

Medbančne provizije

Javno stališče Eurosistema o medbančnih provizijah je nevtravno, saj je to vprašanje v pristojnosti generalnega direktorata za konkurenco pri Evropski komisiji. Eurosistem ne pričakuje odprave teh provizij, hkrati pa jih tudi ne želi zagovarjati. Vseeno pa Eurosistem poziva Komisijo, da čimprej sprejme odločitev glede sedanjih primerov medbančnih provizij, ki jo lahko trg kot celota uporabi kot izhodišče pri oblikovanju trajnih pravil shem, saj sedanja negotovost na trgu ovira preoblikovanje obstoječih domačih shem in uvedbo morebitnih

novih shem, ki bi ponudile evropsko alternativo.

Eurosistem še naprej poudarja, da geografska diferenciacija medbančnih provizij (če te obstajajo) v okviru posamezne sheme ni združljiva s SEPA konceptom, po katerem naj bi se na dolgi rok razvil povezan domači trg euroobmočja. Vseeno je takšno geografsko razlikovanje provizij sprejemljivo v prehodnem obdobju, saj zaradi razlik v stroškovnih in tržnih strukturah med posameznimi državami euroobmočja pospešuje prilagajanje nacionalnih trgov. Cilj Eurosistema v tej zvezi je preprečiti dramatične podražitve na nacionalni ravni, ki bi v očeh javnosti stigmatizirale projekt SEPA.

Poleg tega je z vidika spodbujanja tekočega delovanja plačilnih sistemov, zlasti uporabe družbeno učinkovitih plačilnih instrumentov, pomembno, da medbančne provizije (če te obstajajo) ne sprožijo cenovnih signalov za končne uporabnike (trgovce in imetnike plačilnih kartic), ki bi povzročili odmik od uporabe učinkovitejših plačilnih instrumentov.

Standardizacija na področju kartic

EPC je prevzel koordinacijsko vlogo pri opredelitvi kartičnih standardov. Zbral je obstoječe pobude za standardizacijo in v povezavi z njimi razvil poslovne zahteve. Te predpisujejo potrebo po interoperabilnosti, varnosti in tržnem dostopu. Kot taki bodo ti kartični standardi bistveno olajšali razvoj evropskih shem debetnih kartic, saj bodo lahko slednje te standarde brez težav uporabile v svojih pravilih delovanja sheme. Poleg tega bodo standardi omogočili, da bodo kartične transakcije in terminalski standardi neodvisni od posamezne sheme. Eurosistem podpira bančni sektor, kartične sheme in standardizacijske organe pri njihovih prizadevanjih na tem področju. Ker so nekateri kartični standardi razviti na svetovni ravni, je kritičnega pomena, da je evropski bančni sektor dobro zastopan v svetovnih standardizacijskih organih in v njih zagovarja zahteve SEPA.

4 Sporočilo Komisije (končno poročilo), odstavek 21, str. 6.

V domeni plačilna kartica-terminal celotna panoga sprejema standard EMV (poimenovan po njegovih pobudnikih Eurocard, MasterCard in Visa ter namenjen zagotovitvi tehnične interoperabilnosti čipov na plačilnih karticah s POS-terminali) in izpopolnjene izvedbene smernice. Standard EMV je dopolnil standard CPA (*Common Payment Application Specification*), ki ureja področje programske opreme na čipu za izvedbo plačilne transakcije. Za plačilne transakcije na POS-terminalih je zdaj v razvoju podoben standard FAST (*Financial Application Specification for SCF-Compliant EMV Terminals*). Ti trije standardi (EMV, CPA in FAST) skupaj zagotavljajo standarde za kartice in kartična plačila. Razvijajo se na tržno pobudo, zato se zdi, da posredovanje organov oblasti na sedanji točki ni potrebno, čeprav nekaj zaskrbljenosti povzročata vprašanji njihove pravočasne razpoložljivosti in kasnejše implementacije. Jasno je, da je za uspešno standardizacijo na tem področju potrebna jasna opredelitev, objava in implementacija, da bi se tako izognili lokalni razlagi.

V drugi standardizacijski domeni, ki zajema terminale in njihove povezave s pridobitelji, obstaja več tržnih pobud za standardizacijo. Predvsem na tem področju je standardizacija zahtevna, saj obstaja več tradicionalnih nacionalnih pristopov k podatkovnim in sporočilnim standardom, implementacija novo opredeljenih standardov pa bo dolgotrajna zaradi obsežne nameščene osnove, ki bi jo lahko poimenovali „podedovana” strojna oprema. Eurosistem bo natančno spremljal napredek pri oblikovanju standardov na tem področju in njihovo pravočasno razpoložljivost.

EPC je oblikoval posebno delovno skupino, ki preučuje tisti del kartične transakcije, za katerega ne obstaja nobena standardizacijska pobuda na ravni celotne panoge, namreč domeno pridobitelj-izdajatelj. Eurosistem ugotavlja, da bi v tej domeni skupen evropski standard okrepil konkurenco med procesnimi centri in znižal stroške kliringa in poravnave.

V tej luči si je treba prizadevati za uskladitev različnih implementacij standarda ISO 8533 ter preučiti uporabo standarda ISO 20022 XML.

Poleg tega bi bilo treba posebno pozornost posvetiti področju certifikacije in odobritve vrste naprav, saj sedanja razdrobljenost povzroča visoke stroške za POS-terminale. Varnostna ocena, ki temelji na odprti in stabilni metodologiji, je bistvena za ohranjanje visoke varnosti kartic in terminalov. Tako varnostna ocena kot funkcionalno testiranje bi morala biti organizirana na način, ki bi proizvajalcem terminalov omogočil, da vse uredijo na enem mestu. V ta namen bi morali imeti certifikacijski uradi načeloma dovoljenje, da izvajajo certifikacijo za vse SEPA kartične sheme. Eurosistem zato vse deležnike poziva, da konstruktivno sodelujejo v ustreznih pobudah na tem področju.

Eurosistem poudarja, da mora biti implementacija kartičnih standardov obvezna na področju varnosti in interoperabilnosti vseh vpletenih strank (tudi trgovcev in procesnih centrov). To je odločilno, saj je standardizacija predpogoj za širitev kartičnih shem na več držav SEPA, za oblikovanje nove vseevropske sheme debetnih kartic, vseevropsko procesiranje, konsolidacijo trga ter za zagotovitev neodvisnosti pri izbiri ponudnikov storitev in procesnih centrov. Vsi standardi, ki so povzročili nacionalno segmentacijo eura ali segmentacijo na „območja posameznih shem”, morajo biti odpravljeni in nadomeščeni z vseevropskimi, če že ne svetovnimi standardi.

Glede rokov Eurosistem pričakuje, da bo opredelitev in implementacija standardov kot glavnih motorjev sprememb dokončana čimprej, tako da projekt SEPA za kartice ne izgubi zagona. Za opredelitev standardov bi bil primeren rok konec leta 2008.

Skladnost tripartitnih shem z zahtevami SEPA

Na splošno Eurosistem meni, da je smiselno, če tripartitne sheme (tj. sheme, ki pri izvajanju storitev izdaje kartic in pridobivanja transakcij ne vključujejo bank), ki izdajajo splošne kartice,

še posebej za čezmejno uporabo, spoštujejo določila v poročilu Eurosistema.⁵ Vseeno pa bodo potrebne določene prilagoditve, zato bo Eurosistem to vprašanje pravočasno in po razgovoru s tržnimi subjekti nadalje preučil.

Za Eurosistem je kartična shema skladna z zahtevami SEPA, če izpolnjuje določila SEPA kartičnega okvira in upošteva naslednje zahteve:

- trgovcem in imetnikom plačilnih kartic nuditi enako storitev, ne glede na to, kje v euroobmočju shema deluje, brez kakršnih koli dodatkov, ki bi lahko ovirali interoperabilnost;
- na dolgi rok trgovcem in imetnikom plačilnih kartic v okviru ene blagovne znamke zaračunavati provizijo (če ta obstaja), ki je neodvisna od geografske lege znotraj euroobmočja;
- oblikovati in javno razkriti srednje- do dolgoročno strategijo uskladitve z zahtevami SEPA, ki je skladna z dolgoročnimi cilji projekta SEPA;
- prispevati k oblikovanju soglasno določenega niza standardov, z jasno zavezo k njihovi pravočasni implementaciji;
- izogibati se vsakemu prenosu osebnih podatkov v neagregirani obliki v države, ki ne spoštujejo pravil EU o varstvu podatkov;
- vzpostaviti učinkovito strategijo boja proti zlorabam, še zlasti na čezmejni ravni; in
- učinkovito ločevati upravljanje kartične sheme od storitev obdelave plačil, tako da ni možnosti navzkrižnega subvencioniranja ali drugih postopkov, ki bi lahko dajali prednost lastnim storitvam procesiranja.

Pri „čistih“ tripartitnih kartičnih shemah z zahteva po ločitvi upravljanja sheme od storitev procesiranja ne zdi ustrezna. Vendar se pri

tripartitnih shemah z imetniki licence te sheme (tj. partnerskimi bankami, ki izdajajo kartice in/ali pridobivajo kartične transakcije pod logotipom sheme) ločitev zdi potrebna iz dveh razlogov.

Kadar je izdajatelj in pridobitelj ista licenčna banka, se lahko uporabi kateri koli procesni center, kliring in poravnava pa potekata znotraj banke. Kadar so vključene različne banke, je obvezno, da obdelava, kliring in poravnava potekajo prek procesnega centra sheme. Če bo zahteva po ločitvi sheme in procesnega centra uveljavljena, bodo lahko banke izbrale procesni center, ki ga želijo uporabiti.

Štiripartitne sheme bodo morale zaradi SEPA v svojih poslovnih modelih izvesti obsežne spremembe – na primer ločitev svoje sheme od lastnega procesnega centra in vzpostavitev vsaj minimalne distance do lastnega procesnega centra. Če bi bile tripartitne sheme z imetniki licence teh shem izvzete iz zahteve po ločitvi sheme in procesiranja, bi imele konkurenčno prednost pred štiripartitnimi shemami. Ločitev bi prispevala k razvoju resničnega trga storitev procesiranja.

Zgoraj navedena vprašanja bo Eurosistem nadalje obravnaval, ko bo za to prišel čas.

Razvoj kartičnih provizij in cen znotraj SEPA

Več tržnih udeležencev je poudarilo, da bo SEPA v nekaterih državah zaradi približevanja povprečnim ravnem cen in zaradi manjših možnosti navzkrižnega subvencioniranja neizogibno povzročila zvišanje kartičnih provizij za trgovce in potrošnike. Za Eurosistem je to zelo občutljivo vprašanje. Na splošno bi se morale cene in storitve oblikovati v skladu s tržnimi procesi. SEPA v nobenem primeru ne more biti izgovor za zvišanje splošne ravni cen. V skladu s sporočili, ki jih je že posredoval, Eurosistem v tem poročilu potrjuje svoje stališče, da je treba ohraniti visoko učinkovitost in nizke ravni provizij, ki jih trenutno ponujajo

5 Glej poročilo z naslovom „Stališče Eurosistema do ‘SEPA za kartice’“, november 2006

sheme kartičnih plačil in procesni centri v posameznih državah.

V tej zvezi bi pomembno vlogo lahko imel okvir za spremljanje kartičnih provizij. Eurosistem je poudaril, da bi moral biti takšen okvir za banke koristen, saj bi jim pomagal lažje zavrniti neupravičene obtožbe glede zviševanja cen. Zato bi morale imeti banke do njega pozitiven odnos. Koncept okvira za spremljanje kartičnih provizij (tj. zbiranje podatkov brez kakršnega koli namena nadzorovati cene) so pozdravili predvsem uporabniki. Nekatere banke so izpodbijale pristojnost Eurosistema na tem področju in sočasno vpletenost Eurosistema in Evropske komisije, kar bi po njihovem mnenju lahko vodilo v nasprotujoče si rezultate; prav tako so izrazile zaskrbljenost glede možnosti, da se okvir uporabi kot mehanizem za nadzor cen. Nasprotno pa generalni direktorat za konkurenco odločno podpira zamisel o okviru za spremljanje kartičnih provizij. Eurosistem trenutno preučuje, ali oziroma kako bi bilo tak okvir mogoče vzpostaviti.

Vloga trgovcev v migraciji na SEPA

Kot končni uporabniki imajo trgovci še vedno možnost, da vplivajo na razvoj projekta SEPA. Migracije na SEPA ne bi smela voditi samo ponudba, ampak tudi povpraševanje. S SEPA bodo na primer POS-terminali vedno bolj standardizirani in trgovci bodo za obdelavo svojih plačil lahko izbrali katerega koli dobavitelja terminalov in/ali pridobitelja v euroobmočju.

Eurosistem trgovce poziva, da (i) sprejmejo SEPA standarde za POS-terminale, (ii) podprejo nove evropske kartične sheme s tem, da sprejemajo njihove plačilne kartice, če za to obstajajo zadostni poslovni razlogi, in (iii) sodelujejo v prizadevanjih za preprečevanje zlorab. Eurosistem poleg tega poziva EPC, da trgovce vključi v potrjevanje SEPA standardov in v programe preprečevanja zlorab.

1.2 RAZVOJ NA PODROČJU INFRASTRUKTURE

1.2.1 DELO, KI GA JE OPRAVIL TRG

Interoperabilnost in dosegljivost infrastrukture

V četrtem poročilu o napredku SEPA je Eurosistem povabil upravljavce klirinške in poravnalne infrastrukture za plačila malih vrednosti v euroobmočju (tako tiste iz zasebnega sektorja kot tiste iz nacionalnih centralnih bank), da vzpostavijo forum za razpravo o doseganju popolne interoperabilnosti. Interoperabilnost pomeni sposobnost infrastrukture, da neposredno ali posredno obdela plačila na podlagi Pravilnika za kreditna plačila oziroma Pravilnika za direktne obremenitve od katere koli banke v euroobmočju. Združenje evropskih avtomatiziranih klirinških hiš (*European Automated Clearing House Association* – EACHA) je povabilo sprejelo in se posvetilo razvoju okvira interoperabilnosti za plačilno in poravnalno infrastrukturo, namenjeno obdelavi plačil malih vrednosti. Opredelilo je kriterije, ki določajo tehnično interoperabilnost za podatkovne in poravnalne tokove. Ti kriteriji so bili maja 2007 predloženi Eurosistemu in EPC v nadaljnjo razpravo. Eurosistem spodbuja EACHA, da nadaljuje delo na področju interoperabilnosti in da k sodelovanju povabi vse upravljavce infrastrukture, ter pričakuje, da bo EACHA kmalu dosegla sporazum o skupnem sklopu kriterijev interoperabilnosti.

Kot je Eurosistem že omenil, po pripravi skupnih dogovorov glede interoperabilnosti ne bi smel noben upravljavec infrastrukture zavrniti vzpostavitev povezave z drugo infrastrukturo, pod pogojem, da stroške vzpostavitev povezave načeloma prevzame infrastruktura, ki takšno povezavo zahteva. To pa ne pomeni, da mora vsaka infrastruktura vzpostaviti neposredno povezavo z vsako drugo infrastrukturo v euroobmočju, saj je povezave mogoče vzpostaviti tudi posredno. Eurosistem pričakuje, da bo med infrastrukturami nastala mreža, ki bo posamezni infrastrukturi omogočala, da svojim strankam zagotovi popolno dosegljivost. Kako to doseči, je po

mnenju Eurosistema odvisno od poslovne odločitve posameznega upravljavca infrastrukture. Za zagotovitev interoperabilnosti s tehničnega vidika so potrebne skupne specifikacije vmesnikov, kar bo upravljavcem omogočalo, da se enostavno povežejo z drugimi infrastrukturami. S poslovnega vidika pa so za interoperabilnost potrebni skupni poslovni postopki. Ob upoštevanju stroškov, tehnične zapletenosti in časa obdelav pa ni smiselno uporabljati več kot dva posrednika (bodisi mehanizme kliringa in poravnave bodisi banke).

Dostop do infrastrukture mora biti pošten in odprt, pod pogojem, da so udeleženci zaščiteni pred nepotrebnim tveganjem zaradi udeležbe drugih. Eurosistem meni, da je koristno ponoviti to zahtevo in s tem poudariti, da morajo biti odpravljene vsakršne sedanje geografske omejitve dostopa do infrastrukture za vse udeležence euroobmočja. Poleg tega ne bi smela biti nobena banka ali bančna skupnost s strani katerega koli subjekta zavezana k uporabi določene infrastrukture (bodisi v vlogi neposrednega ali posrednega udeleženca) ali določenih lastniških tehničnih standardov. V tem primeru bi bile banke ali bančne skupnosti „zaklenjene“ v eno infrastrukturo brez možnosti, da se svobodno preselijo k drugi.

Vzporedna obdelava

V vmesnem obdobju se ne bo mogoče izogniti vzporedni obdelavi SEPA plačilnih instrumentov in nacionalnih plačilnih instrumentov. Bolj problematična bi bila lahko pretvorba nacionalnih plačilnih transakcij v SEPA format in obratno. Nekatere banke bi se lahko za izvedbo pretvorbe iz SEPA formatov v nacionalne formate zanašale na storitve zunanjih ponudnikov (tj. infrastrukture), če njihovi interni sistemi še ne bi bili prilagojeni za obdelavo SEPA formatov. Zaradi tega bi lahko nastalo tveganje, da se informacije, vsebovane v prilivnih plačilih, ki temeljijo na SEPA formatu, pri pretvorbi izgubijo oziroma da potrebnih informacij za obdelavo odlivnega plačila v SEPA formatu ni mogoče vključiti, ker tega ne podpira nacionalni format. Če

pretvorbene sisteme uporabljajo banke, ki še niso posodobile svojih internih sistemov, morajo te banke in njihovi procesni centri oziroma avtomatizirane klirinške hiše zagotoviti, da ne pride do takšnega krčenja informacij.

Preglednost storitev in cenovljenja

Preglednost storitev in cenovljenja lahko spodbudi konkurenco, kar je lahko še posebno koristno za male uporabnike z malo ali nič pogajalske moči. Ker pa so lahko cene za klirinške storitve do določene mere predmet pogajanj med strankami v pogodbenem dogovoru (v nasprotju s cenami za potrošnike), je smiselno javno objavljati le osnovne cene. Objavljene cene bi se lahko razlikovale od dejanske cene, določene v posamezni pogodbi, ki je odvisna od pogajanj o spremenljivkah, kot so paket storitev, obseg in trajanje pogodbe. Vsi upravljavci infrastrukture, med njimi tudi nacionalne centralne banke, ki bi morale biti zgled na tem področju, bi morali objavljati svoje cene.

Pojav različnih poslovnih modelov za infrastrukturo

V sklopu priprav na SEPA upravljavci klirinške in poravalne infrastrukture za plačila malih vrednosti vzpostavljajo različne poslovne modele. Za opis teh modelov se uporabljajo pojmi, kot so „ozek“ in „širok“ ter „kraki in vozlišče“. Avtomatizirane klirinške hiše, ki se osredotočajo na ponudbo kliringa in poravnave le osrednjih SEPA plačil, lahko opišemo kot „ozke“, medtem ko avtomatizirane klirinške hiše, ki ponujajo tudi dodatne storitve – podporo poslov, obvestila in informacije za knjiženje, dodatne funkcionalnosti za določene produkte (na primer dodatne opcijske storitve), določene skupnosti in določene stranke – lahko imenujemo „široke“ avtomatizirane klirinške hiše. Eurosistem pozdravlja nastanek različnih konkurenčnih poslovnih modelov, saj bodo ti bankam omogočili izbiro.

1.2.2 KRITERIJI EUROSISTEMA ZA SKLADNOST INFRASTRUKTURE Z ZAHTEVAMI SEPA

Eurosistem je opredelil kriterije za oceno skladnosti infrastrukture z zahtevami SEPA.

Vse infrastrukture naj zagotovijo skladnost s temi kriteriji, ki določajo obdelavo plačil, interoperabilnost med infrastrukturami, sposobnost pošiljanja in prejemanja ter pogoje dostopa in preglednost.

Štirje kriteriji skladnosti z zahtevami SEPA

Eurosistem je določil nekatere zahteve, ki jih mora izpolniti infrastruktura, da bi postala skladna z zahtevami SEPA. Infrastruktura mora:

- (i) zagotoviti usklajenost z zahtevami iz okvira PE-ACH/CSM (*PE-ACH/CSM Framework*), Pravilnika za kreditna plačila in/ali Pravilnika za direktne obremenitve, izvedbenih smernic in s tem povezanih standardov UNIFI (ISO 20022) XML ter biti pripravljena podpreti testiranje sheme, kot to predvideva EPC;
- (ii) sprejeti pravila interoperabilnosti, tj. specifikacije vmesnikov in poslovne postopke za izmenjavo plačilnih nalogov v zvezi s SEPA kreditnimi plačili in SEPA direktnimi obremenitvami med bankami in infrastrukturo ter med infrastrukturami, ki naj bodo po možnosti medsebojno dogovorjeni med zadevnimi mehanizmi kliringa in poravnave, ter omogočiti vzpostavitev povezave s katero koli infrastrukturo na temelju načela, da stroške vzpostavitve povezave krije infrastruktura, ki povezavo zahteva;
- (iii) biti sposobna pošiljati in prejemati eurska plačila vsem bankam oziroma od vseh bank v euroobmočju bodisi neposredno ali posredno prek posredniških bank ali prek povezav med infrastrukturami (z drugimi besedami, zagotoviti mora popolno dosegljivost); in
- (iv) omogočiti finančnim institucijam, da lahko izbirajo med infrastrukturami na podlagi storitev in cene, in tako ne sme po nepotrebnem omejevati dostopa ali uporabnikom nalagati obveznosti obdelave določenih vrst plačil prek določene

infrastrukture ali posebnih lastniških standardov niti ne sme uporabnikom drugih infrastruktur nalagati obveznosti v zvezi z udeležbo ter mora zagotoviti popolno preglednost storitev in cenovljenja.

Rok za zagotovitev skladnosti

Prva zahteva naj bi bila izpolnjena do začetka SEPA januarja 2008, medtem ko naj bi bile druge zahteve izpolnjene najkasneje do konca leta 2010.

Eurosistem pričakuje, da bodo infrastrukture, ki po koncu leta 2010 ne bodo skladne z zahtevami SEPA in nimajo nobenih načrtov to postati, dokončno nehale obratovati.

Ocena skladnosti

Skladnost s temi zahtevami naj bi s samoocenjevanjem preverjali upravljavci infrastrukture sami. Eurosistem namerava za to v drugi polovici leta 2007 razviti in objaviti podrobnejši referenčni okvir, ki naj bi ga upravljavci infrastrukture uporabljali kot vodilo pri samoocenjevanju. Samoocena infrastrukture mora biti javno objavljena, tako da se lahko tržni udeleženci prepričajo, da je infrastruktura, ki jo uporabljajo, skladna z zahtevami SEPA. Popolna preglednost bi morala zagotoviti primerljivost samoocen in prispevati k izogibanju nedoslednostim in napakam. EPC je naprošen, da te kriterije upošteva tudi pri presoji politik v zvezi z infrastrukturo plačilnih sistemov (na primer s posodabljanjem okvira PE-ACH/CSM).

1.3 STANDARDIZACIJA

PRIZADEVANJA ZA STANDARDIZACIJO BI SE MORALA SEDAJ S CILJEM POVEČANJA UČINKOVITOSTI USMERITI TUDI NA DOMENO KOMITENT-BANKA

EPC se je do sedaj osredotočal na standarde v domeni banka-banka, okleval pa je pri opredelitvi standardov v domeni komitent-banka ter banka-komitent, saj naj bi ti sodili na področje konkurenčnosti. Kljub temu Eurosistem meni, da je minimalna stopnja harmonizacije potrebna tudi na tem področju

ter da to ne bi škodovalo konkurenci. Končni uporabniki, zlasti tisti, ki poslujejo v več državah, bodo sprejeli stroške v zvezi s SEPA in sodelovali pri migraciji le, če jim bo SEPA omogočila doseči visoko stopnjo avtomatizirane obdelave plačil (STP) od začetka do konca brez nacionalnih odklonov, kar je nujno za večjo učinkovitost obdelave plačil.

Eurosistem zato poziva EPC, da se začne ukvarjati s standardi v domeni komitent-banka in banka-komitent ter z izvedbenimi smernicami, zlasti glede strukturiranih podatkov o plačilu in avtomatiziranega usklajevanja pri SEPA kreditnih plačilih in SEPA direktnih obremenitvah.

Poleg tega je eden glavnih ciljev projekta SEPA vključiti napredne značilnosti in spodbujati inovacije, zato Eurosistem priporoča, da ima vsaka infrastruktura sposobnost obdelave celotnega niza standardov ISO 20022 XML za SEPA (tj. tako imenovana rumena in bela podatkovna polja). To bo bankam in infrastrukturalom omogočilo slediti razvoju na področju dodatnih opcijskih storitev in novih shem, ki bi še lahko nastale. EPC mora za ta sporočila čimprej razviti pravila uporabe, kar bo omogočilo avtomatizirano obdelavo plačil od začetka do konca. Da bi lahko banke ponudile inovativne storitve, mora infrastrukturala zagotoviti, da celoten prenos potrebnih podatkov v zvezi s takšnimi inovativnimi storitvami ni ogrožen.

POTREBNO JE NADALJNJE DELO NA PODROČJU VARNOSTNIH STANDARDOV ZA PLAČILA

Eurosistem bi rad znova poudaril, da je nujno potrebno delo na področju varnosti plačil, zlasti na področjih spletnega bančništva, kartičnih plačil prek spleta in elektronskih plačil. Zagotavljanje varnosti v domeni banka-komitent je tudi v interesu bančnega sektorja, saj bi lahko pomanjkanje varnosti povzročilo finančna tveganja in tveganje izgube ugleda. Tveganja izgube ugleda ne bi smeli podcenjevati, saj bo zaupanje javnosti v uporabo novih produktov odločilno za uspešno migracijo na SEPA instrumente. Po mnenju Eurosistema ni

najboljše v celoti prepustiti obvladovanja tveganj svobodnemu preudarku posameznih bank. Od ECP – v vlogi lastnika shem SEPA kreditnih plačil in SEPA direktnih obremenitev – se zato pričakuje, da bo pripravil oceno groženj, razvijal pravila dobre prakse ter banke spodbujal, da ravnajo v skladu s temi pravili.

AKTIVNO SPODBUJANJE UPORABE IBAN IN BIC

Neodvisno od zgoraj navedenih prizadevanj v zvezi s standardizacijo bi morale banke svoje stranke intenzivno spodbujati k uporabi IBAN in BIC. Banke bi si morale bolj prizadevati, da se stranke seznanijo z IBAN in BIC, na primer z navedbo v bančnih izpiskih, v internetnem bančnem okolju ter na plačilnih karticah. Prehod na IBAN bo od podjetij zahteval, da spremenijo številke računov vseh svojih strank. Ker pa bi lahko imela podjetja (zlasti velika podjetja s številnimi strankami, kot so telekomunikacijska podjetja in zavarovalnice) težave pri pridobivanju podatkov o IBAN in BIC od svojih strank, bi bilo treba poiskati skupno rešitev za pretvorbo nacionalnih števil računov in identifikatorjev v IBAN in BIC. EPC in nacionalne bančne skupnosti morajo zato razviti skupen pristop pri migraciji na IBAN in BIC.

Hkrati bi rad Eurosistem še enkrat pozval EPC, da razvije dolgoročno rešitev, ki bo zagotovila uporabniku prijaznejšo oznako računa, kot je IBAN. Med iskanjem dolgoročne rešitve bi bilo treba proučiti tudi prenosljivost številke računa. Izpolnjevanje plačilnega naloga zgolj z oznako IBAN bo neizogibno nerodno in podvrženo napakam, saj ima lahko IBAN v okolju SEPA do 31 znakov. Nekaj pripravljalnega dela v zvezi s tem je že bilo opravljenega, ko sta bila dva različna standarda IBAN (tj. od ECBS in ISO) povezana v en standard (tj. ISO 13616). Poleg tega je EPC določil tudi zahteve glede podatkovne baze IBAN/BIC, kar bo bankam omogočilo pretvorbo iz zadevnih nacionalnih usmerjevalnih koordinat v BIC.

PRIBLIŽEVANJE STANDARDOM NA PODLAGI XML

V domeni komitent-banka EPC priporoča uporabo XML standardov, vendar ti niso

obvezni. Za uporabnike tako ni jasno, ali in do kdaj bodo njihove banke podpirale stare standarde in formate. Korporacije ter majhna in srednje velika podjetja, zlasti tista s poslovanjem v več državah, ravno tako ne vedo, kako bo mogoče sprožiti SEPA transakcije brez uporabe novih XML standardov, zato potrebujejo dodatne smernice glede sprememb v zvezi z XML standardi. Treba je tudi zagotoviti, da implementacija standardov XML poteka na enak način v vseh državah, bančnih skupnostih in posameznih bankah. EPC naj obravnava težave na tem področju ter zagotovi, da imajo uporabniki vedno na voljo izčrpna pojasnila.

1.4 DODATNE OPCISKE STORITVE

DOPOLNJEVANJE OSREDNJIH SEPA SHEM Z DODATNIMI ZNAČILNOSTMI

Dodatne opcijske storitve potencialno obsegajo široko paleto različnih storitev, ki z dodatnimi značilnostmi dopolnjujejo osrednje SEPA plačilne sheme, kot jih je opredelil EPC. Te dodatne opcijske storitve, ki večinoma sodijo v domeno komitent-banka in banka-komitent, lahko segajo od pravil glede upoštevanja regulatornih zahtev (na primer zahteve iz naslova poročanja statistike za plačilno bilanco) do dopolnitve osrednjih SEPA shem z namenom zadovoljiti potrebe končnih uporabnikov in do dodajanja inovativnih značilnosti osrednjim SEPA shemam (na primer elektronsko izdajanje računov in elektronsko usklajevanje). Poleg tega se pričakuje, da bodo nacionalne bančne skupnosti uporabljale dodatne opcijske storitve z namenom dopolniti osrednje SEPA sheme z nacionalnimi posebnostmi, s čimer bi strankam olajšali prehod s sedanjih nacionalnih formatov na nove SEPA formate.

NOBENE NADALJNE ALI PONOVNE RAZDROBLJENOSTI ZARADI DODATNIH OPCISKIH STORITEV

Te različne vrste dodatnih opcijskih storitev imajo lahko zelo različne posledice za uspeh SEPA. Nekatero od teh storitev, kot sta elektronsko izdajanje računov ali elektronsko usklajevanje, so ocenjene kot koristne pri pospeševanju inovacij in spodbujanju učinkovitejših plačilnih storitev, saj dodajajo

vrednost osrednjim plačilnim storitvam. Druge dodatne opcijske storitve, katerih namen je zgolj ohranjati nacionalne posebnosti, predstavljajo tveganje, da se razdrobljenost evropske plačilne pokrajine na posamezne nacionalne trdnjave nadaljuje. To bi bilo ravno nasprotno od ciljev SEPA, zato se je treba temu izogniti. Eurosistem poziva EPC, da za te nacionalne dodatne opcijske storitve poišče skupni imenovalec in jih na čimbolj usklajen način vključi v naslednje dopolnitve Pravilnika za kreditna plačila in Pravilnika za direktne obremenitve.

NAČELA ZA OBLIKOVANJE DODATNIH OPCISKIH STORITEV

Po mnenju Eurosistema je uporaba inovativnih dodatnih opcijskih storitev dobrodošla, saj so te storitve ključne za spodbujanje inovacij. Ključna naloga sektorja plačilnih storitev na tem področju bo poiskati pravo ravnotežje med nasprotujočimi učinki spodbujanja inovacij in dodajanja vrednosti na eni strani ter ohranjanja razdrobljenosti na drugi.

EPC je za odpravo tveganja razdrobljenosti določil, da morajo dodatne opcijske storitve izpolniti tri načela: (i) dodatna opcijska storitev ne sme ogroziti interoperabilnosti SEPA shem; (ii) veljati mora načelo preglednosti; in (iii) razvijati se morajo na podlagi potreb trga (v tej zvezi lahko EPC splošno uporabljene dodatne opcijske storitve vključi v SEPA sheme). Eurosistem podpira ta tri načela, ki jih je določil EPC.

Z namenom vzpostaviti konkurenčno, napredno in inovativno območje SEPA mora bančni sektor zagotoviti, da so vse dodatne opcijske storitve popolnoma pregledne. Zato se je marca 2007 EPC dogovoril o nekaterih osnovnih pravilih. Sklenjeno je bilo, da je potrebna preglednost v zvezi z dodatnimi opcijskimi storitvami, ki se uporabljajo v celotni bančni skupnosti, in še posebej, da je treba podrobne značilnosti teh storitev, ki se nanašajo na uporabo podatkovnih elementov v plačilnih standardih SEPA UNIFI ISO 20022 XML (vključno s pravili za uporabo osrednjega

obveznega niza SEPA v celotnem bančnem sektorju), objaviti na javno dostopni spletni strani (v lokalnem jeziku in v angleščini). Eurosistem priporoča, da naj bo vsaka infrastruktura sposobna in pripravljena prenašati tako obvezna kot opcijska polja v SEPA plačilnih sporočilih, da bi v verigi obdelave preprečili nastanek ovir za dodatne opcijske storitve.

Preglednost bo omogočila splošno poznavanje, katere storitve se široko ponujajo in uporabljajo v Evropi, in ne bi smela veljati le za inovativne storitve, ampak tudi za tiste, ki temeljijo na regulatornih zahtevah, ter tiste, ki naj bi omogočile lažji prehod med nacionalnimi in SEPA formati.

SPodbujanJE INVENTIVNIH STORITEV Z DODANO VREDNOSTJO

Ena od glavnih nalog na tem področju bi moral biti razvoj storitev z dodano vrednostjo, ki jih je mogoče kombinirati z elektronskimi SEPA plačili, kar naj bi spodbujalo plačilno območje brez papirnih instrumentov z avtomatizirano obdelavo plačil od začetka do konca. Storitve z dodano vrednostjo obsegajo široko paleto storitev, ki imajo en glavni namen: izboljšati učinkovitost postopkov pred plačilom in po njem ter odpraviti uporabo papirja. Elektronsko izdajanje računov in elektronsko usklajevanje sta storitvi z dodano vrednostjo, ki strankam omogočata prejemanje popolnoma elektronskih računov (e-izdajanje računov), podjetjem in javnim upravam pa, da se njihove evidence po poravnavi računa samodejno posodobijo (e-usklajevanje). Povezovanje storitev z dodano vrednostjo s plačili za vse vpletene strani pomeni prihranek časa in denarja, saj avtomatizirani procesi nadomestijo papirne dokumente in ročno delo. Zaradi teh storitev z dodano vrednostjo bo SEPA dinamična in napredna, zato jih je treba spodbujati.

Na nacionalnih trgih plačil malih vrednosti številne storitve z dodano vrednostjo danes že obstajajo, vendar so pogosto ponujene le v povezavi z nacionalnimi plačili. Da bi zaokrožili projekt SEPA, je treba zagotoviti

nadgradnjo teh storitev na raven SEPA, kjer jih bo mogoče ponuditi strankam v povezavi s SEPA plačili.

SPLETNA PLAČILA IN M-PLAČILA

EPC je dejaven na področju razvoja skupne sheme za plačila pri spletnih trgovcih (SEPA spletna plačila). V juniju 2007 se je odločil, da organizira nacionalna posvetovanja. Predlog temelji na sedanjih nacionalnih rešitvah, ki so povezane s SEPA kreditnim plačilom. Gre za storitev z dodano vrednostjo, ki bo potrošnikom, ki uporabljajo spletno bančništvo, ponudila enostavno rešitev za plačevanje pri spletnem nakupovanju. Eurosistem pozdravlja to pobudo in spodbuja EPC, da nadaljuje delo na tem področju, ki naj bi se zaključilo do decembra 2007, in na tem področju razvije okvir ali celo pravilnik.

Spletno plačevanje je le ena od številnih storitev z dodano vrednostjo, ki bo po eni strani strankam omogočila učinkovitejši plačilni postopek, po drugi strani pa ustvarila nove vire prihodka za plačilni sektor. Druge storitve z dodano vrednostjo, ki jih je mogoče povezati s SEPA plačili, so elektronsko izdajanje računov, elektronsko usklajevanje ter sprožitve/potrditve plačila prek mobilnega telefona (tako imenovana m-plačila). Zlasti v zvezi z m-plačili Eurosistem spodbuja EPC, da se loti dela na tem področju in pripravi predlog do konca leta 2007.

KONKURENCA IN SODELOVANJE

Eurosistem priznava, da je področje storitev z dodano vrednostjo področje konkurence, kjer tako banke kot nebanke tekmujejo med seboj. Izven EPC trenutno obstaja več pobud, katerih cilj je uskladiti obstoječe nacionalne storitve z dodano vrednostjo, da bi se lahko uporabljale v celotnem območju SEPA. Primera sta projekta *Corporate Action on Standards (CAST)*, ki ga vodi evropsko združenje poslovnih finančnikov (EACT), in *European E-invoicing Initiative (EEI)* Evropske komisije. Eurosistem podpira take pobude, saj je za izognitev tveganju razdrobljenosti potrebna vsaj minimalna stopnja standardizacije med različnimi ponudbami.

1.5 ENOTNO OBMOČJE EURSKE GOTOVINE

Čeprav je „enotno območje eurske gotovine“ za evropske državljane zdaj realnost že več kot pet let, pa to ne drži nujno za vse ostale udeležence v gotovinskem ciklu. Eurosistem je zato ob različnih priložnostih poudaril pomen poštenega konkurenčnega okolja za gotovinske posle in v skladu s tem sprejel vrsto ukrepov glede lastnih storitev, povezanih z gotovino. Kot zadnjega je februarja 2007 sprejel časovni načrt proceduralnih korakov, katerega namen je na srednji rok prispevati k večjemu poenotenju gotovinskih storitev, ki jih nudijo nacionalne centralne banke euroobmočja. Večje poenotenje je pomembno, saj bo različnim deležnikom – še zlasti tistim s pomembnimi čezmejnimi gotovinskimi dejavnostmi – omogočilo, prvič, da v celoti izkoristijo prednosti skupne valute, in drugič, da dosežejo pošteno konkurenčno obravnavo vseh strank.

Obenem je bilo poudarjeno, da Eurosistem ne predvideva razvoja sistema za oskrbo z gotovino po načelu „ena velikost za vse“. Upoštevati je treba različna gospodarska in geografska okolja, zato bo proces poenotenja zahteval določeno prožnost glede zahtev strank, gotovinske infrastrukture ter prehodnih obdobji za implementacijo. Eurosistem je dosegel soglasje glede naslednjih ukrepov:

- *implementacija „oddaljenega dostopa“* do gotovinskih storitev nacionalnih centralnih bank: ta ukrep rešuje vprašanje gotovinskih storitev nacionalnih centralnih bank za kreditne institucije, ki so ustanovljene zunaj njihove jurisdikcije („nerezidenčne banke“). Oddaljeni dostop bo v vseh državah članicah v euroobmočju izveden do junija 2007. V tem kontekstu velja omeniti, da je dejavnik, ki trenutno najbolj zavira izvajanje obsežnih čezmejnih gotovinskih poslov v euroobmočju, tj. različna nacionalna pravila glede prevozov gotovine in uporabe strelnega orožja, zunaj pristojnosti Eurosistema. Eurosistem kljub temu podpira pobudo za odpravo ovir pri čezmejnih prevozi gotovine;
- *sprejem pologov kovancev na bančnih okencih nacionalnih centralnih bank*: za izdajo eurskih kovancev so na splošno pristojne nacionalne oblasti in v večini držav euroobmočja daje kovance v obtok nacionalna centralna banka v imenu ministrstva za finance te države. V nekaterih državah euroobmočja za poslovne subjekte obstajajo omejitve glede pologa (presežka) kovancev v gotovinskem oddelku nacionalne centralne banke. Eurosistem je sprejel odločitev, da mora biti polog kovancev za profesionalne stranke v nacionalnih centralnih bankah vseh držav članic v euroobmočju omogočen do konca leta 2007;
- *elektronska izmenjava podatkov s profesionalnimi strankami za gotovinske pologe in dvige*: Eurosistem bo preučil možnost usklajenega pristopa pri elektronskih komunikacijah s profesionalnimi strankami, ki bi omogočal medsebojno izmenljivost podatkov. Predvsem bi morala enotna definicija oblike podatkov in vsebine preprečiti kakršne koli razlike med aplikacijami za stranke v euroobmočju. Na nacionalni ravni imajo nacionalne centralne banke možnost, da ponudijo dodatne alternativne standarde;
- *opustitev zahteve, da morajo biti bankovci pri plogih in dvigih v nacionalni centralni banki razvrščeni po sprednji strani in usmeritvi*: sedanja tehnologija tako v napravah za obdelavo bankovcev kot tudi v bankomatih omogoča branje in obdelavo bankovcev v vseh štirih smereh. Eurosistem bo v skladu s svojim ciljem, da s statutom določene naloge izvaja učinkovito in hkrati zagotovi čimbolj učinkovito uporabo naprav in virov udeležencev v gotovinskem ciklu, ponovno preučil zahtevo večine nacionalnih centralnih bank euroobmočja, da morajo biti bankovci pri plogu ali dvigu na njihovih okencih razvrščeni po sprednji strani in ustrezno usmerjeni;

- *podaljšanje delovnega časa in ukrepi s podobnim učinkom*: septembra 2002 je Eurosistem sprejel skupen pristop glede delovnega časa in pravil za knjiženje v breme oz. v dobro. Eurosistem bo preučil možnosti za nadaljnje poenotenje delovnega časa in ukrepov s podobnim učinkom, pri čemer bo upošteval razlike med gotovinskimi infrastrukturami;
- *enotni standardi za embalažo za brezplačne gotovinske storitve nacionalnih centralnih bank*: Eurosistem bo preučil možnost razvoja omejenega števila standardov za embalažo (primerne na primer za majhne, srednje in velike prevoze bankovcev) za brezplačne gotovinske storitve. Nacionalne centralne banke lahko na zahtevo na nacionalni ravni uporabljajo dodatne oblike embalaže.

Ker vprašanja, ki jih bo treba rešiti, vplivajo na druge udeležence v gotovinskem ciklu in lahko vplivajo na operativne postopke in stroške, bodo tako na nacionalni kot na evropski ravni organizirana posvetovanja in razprave. Po pričakovanjih bo urnik zanje jasn proti koncu leta 2007.

2 IMPLEMENTACIJA IN MIGRACIJA NA SEPA

2.1 NACIONALNI NAČRTI IMPLEMENTACIJE IN MIGRACIJE

NAČRTI IMPLEMENTACIJE BI MORALI BITI PRIPRAVLJENI DO KONCA LETA 2007 IN DOSTOPNI JAVNOSTI

V svojem četrtem poročilu o napredku SEPA je Eurosistem od vseh deležnikov zahteval, da pripravijo podrobne nacionalne načrte implementacije in migracije ter tako zagotovijo nemoten začetek SEPA in kasnejšo migracijo kritične mase plačil v okolje SEPA. Večina nacionalnih skupnosti načrtov do konca leta 2006, kot je prvotno zahteval Eurosistem, ni pripravila, so se pa od takrat prizadevanja okrepila. Doslej so skoraj vse nacionalne skupnosti opredelile in objavile celovite nacionalne načrte implementacije, čeprav so nekateri še v postopku dokončevanja in izboljšanja. Vsi nacionalni načrti implementacije in migracije morajo biti dokončani in objavljeni do konca leta 2007. Biti morajo konkretni in natančni ter zagotavljati smernice za vse deležnike. Eurosistem pričakuje, da bodo zaradi večje preglednosti vsi načrti prevedeni v angleščino in objavljeni v elektronski obliki na novem seznamu SEPA povezav (www.sepa.eu).⁶

SPREMLJANJE PRIPRAV

EPC in Eurosistem z nacionalnimi implementacijskimi odbori, ki jim pogosto sopedredujejo nacionalne centralne banke, skupaj s predstavniki bank in uporabnikov spremljajo priprave na uvedbo SEPA na nacionalni ravni. Eurosistem med nacionalnimi centralnimi bankami redno izvaja ankete, s katerimi spremlja stanje. Za večjo doslednost delovanja v euroobmočju posreduje nacionalnim implementacijskim organom povratne informacije. Usklajen pristop k implementaciji so zahtevale predvsem banke in uporabniki, ki poslušajo v več državah.

Da bi EPC zagotovil operativno pripravljenost bank, je razvil SEPA testni okvir, ki ga bodo bančne skupnosti in plačilni sistemi lahko

uporabili za razvoj lastnih programov testiranja.

Medtem ko so banke že izvedle obširne priprave, da bi bile pripravljene na začetek SEPA, je raven pripravljenosti javne uprave, korporacij, majhnih in srednje velikih podjetij, trgovcev in ponudnikov programske opreme nekoliko zaskrbljujoča. Na sestanku Ekonomsko-finančnega sveta EU oktobra 2006 so se predstavniki nacionalnih javnih oblasti zavezali, da bodo podprli SEPA. Eurosistem zato poziva nacionalne javne oblasti, da politično podporo pretvorijo v konkretne ukrepe s tem, da postanejo pripravljene za pošiljanje in prejemanje SEPA plačil, v idealnem primeru že do začetka SEPA v januarju 2008.

KONČNI DATUM ZA OBDOBJE MIGRACIJE

Migracija na SEPA je razumljena kot postopen in tržno pogojen proces, tako da bi kritična masa transakcij migrirala do konca leta 2010. Eurosistem meni, da so za spodbudo „prvim migrantom“ potrebne nacionalne metodologije, ki bodo opredelile jasne cilje za postopno opustitev nacionalnih rešitev. Nacionalni organi za migracijo se morajo zavedati, da obdobje migracije ne sme biti predolgo, tako da bi se izognili dolgemu obdobju dvojnosti pri obdelavi plačil. Migracijski organi morajo opredeliti merila, ki bodo določila konec obdobja migracije z nacionalnih plačilnih instrumentov na ustrezne SEPA instrumente. Ko bo to opravljeno, bo treba določiti natančen končni datum, do katerega se bodo lahko uporabljali nacionalni plačilni instrumenti, in vse, ki bodo kazali odpor do uvedbe novih plačilnih instrumentov, spodbuditi, da migracijo čimprej dokončajo. Eurosistem se zaveda, da so končni uporabniki, ki poslušajo v več državah, zahtevali enoten končni datum za celotno območje SEPA. V tem kontekstu se je treba zavedati, da bo treba nacionalne instrumente postopno odpraviti, saj trajna vzporedna obdelava nacionalnih in SEPA instrumentov deležnikom

⁶ Za sedanji seznam nacionalnih načrtov migracije glej prilogo na spletni strani: www.ecb.int.

ne bi omogočila, da izkoristijo prednosti, ki jih SEPA lahko prinese.⁷

2.2 OBVEŠČANJE DELEŽNIKOV

ZAGOTAVLJANJE ENOTNOSTI SPOROČIL NA EVROPSKI RAVNI

Cilj obveščanja o SEPA je vsem deležnikom posredovati informacije o dolgoročnih ciljnih izzivih in prednostih SEPA. To politiko obveščanja na evropski ravni usklajujejo Eurosistem, Evropska komisija in EPC. Namen ni nadomestiti dejavnosti obveščanja, ki jih izvajajo nacionalne skupnosti in posamezne banke, temveč te aktivnosti dopolniti s krovnim okvirom na evropski ravni. Na ta način bodo vsi deležniki dobili jasno sliko o tem, katere ukrepe morajo sprejeti, da bi v celoti izkoristili vse prednosti in izzive SEPA.

POTREBNO JE KONKRETNEJŠE OBVEŠČANJE O SEPA

Ključne ciljne skupine na sedanji stopnji (tj. sredi leta 2007) so podjetja in javna uprava kot veliki uporabniki plačilnih storitev, pa tudi zveze potrošnikov in združenja majhnih in srednje velikih podjetij kot predstavniki manjših uporabnikov. Večino dejavnosti obveščanja morajo prevzeti banke, nacionalni organi za migracijo in javna uprava, saj ti poznajo vse ključne informacije in imajo neposredne povezave z ustreznimi ciljnimi skupinami. Posamezne banke bodo s podrobnejšim obveščanjem o svoji dejanski ponudbi storitev strankam pomagale pri njihovih pripravah na začetek SEPA v januarju 2008.

Dejavnosti obveščanja, ki so namenjene drugim končnim uporabnikom, se morajo okrepiti v letu 2008. Predvsem banke bi morale predstaviti svojo dejansko ponudbo, tako da bodo stranke vedele, kaj lahko pričakujejo od SEPA. V januarju 2008 je za zaznamovanje uradnega začetka SEPA in za okrepitev zanimanja splošne javnosti treba organizirati tudi nacionalne „otvoritvene slovesnosti za SEPA“, ki naj bi se jih udeležili visoki predstavniki bank, javnih oblasti in centralnih bank.

GLAVNINO DELA JE TREBA OPRAVITI NA NACIONALNI RAVNI

Po oblikovanju krovnega okvira dejavnosti obveščanja so zdaj najbolj potrebne dejavnosti na nacionalni oziroma mikro ravni. Praktični ukrepi lahko vključujejo organizacijo nacionalnih dogodkov, intenziven dialog z deležniki v posamezni državi in obsežne akcije obveščanja in informiranja, v katerih banke predstavljajo svoje SEPA produkte in storitve. Nacionalne javne oblasti morajo na nacionalni ravni aktivno podpirati vse dejavnosti obveščanja o ciljnih SEPA.

POTREBNA JE VEČJA UDELEŽBA JAVNIH OBLASTI

Kot že omenjeno, je raven pripravljenosti nekaterih nebančnih deležnikov, še zlasti javne uprave, le nekaj mesecev pred začetkom SEPA, po mnenju Eurosistema zaskrbljujoča. Ekonomsko-finančni svet je oktobra 2006 sklenil, da bodo državni organi podprli projekt SEPA. Vendar so doslej le redke javne oblasti napovedale svojo namero postati zgodnji uporabniki SEPA produktov, prav tako pa ni nikakršne politične podpore na visoki ravni. Kot prvi korak za izboljšanje tega stanja je Evropska komisija v sodelovanju z ECB in EPC maja 2007 za predstavnike javnih oblasti pripravila konferenco o SEPA z naslovom: „SEPA: priložnost za Evropo – vloga javnega sektorja“. Predlagano je, da se podobne konference organizirajo tudi na nacionalni ravni.

2.3 OVIRE, KI BI LAHKO ZAVRLE IMPLEMENTACIJO SEPA

BISTVENO JE ZADOVOLJITI POTREBE STRANK

Da bi bila SEPA uspešna, morajo biti zadovoljene potrebe strank. Bistveno je, da se raven storitev, ki so strankam na voljo danes, v okolju SEPA ne zmanjša. Cenovna gibanja ne smejo ovirati nemotene migracije. Eurosistem tržne udeležence vabi, da o morebitnih pomanjkljivostih na tem področju poročajo EPC ali pristojnim javnim oblastem. Nujno je,

⁷ ECB bo objavila študijo o možnih gospodarskih posledicah SEPA za bančni sektor.

da se razvoj SEPA nemoteno nadaljuje, in Eurosistem pričakuje, da bo vzpostavljen sistem vladanja, ki bo spodbujal inovacije in preglednost. V tem sistemu vladanja morajo sodelovati vsi ustrezni subjekti.

OBVEZNOST POROČANJA ZA NAMENE PLAČILNE BILANCE

Vse zapreke in ovire, ki bi lahko onemogočile implementacijo SEPA, je treba odpraviti, da bi na področju storitev za plačila malih vrednosti zagotovili učinkovito čezmejno konkurenco. Poročanje za namene plačilne bilance je pomemben element v okviru statistike nacionalnih računov.

Zaradi dinamike SEPA bodo informacije, ki se zbirajo na ta način, zlasti za statistiko plačilne bilance postopno postale neuporabne, če bo prišlo do splošne uporabe „tujih“ bank za „domača“ in „čezmejna“ plačila ali „domačih“ bank za plačila znotraj druge države oziroma med dvema drugima državama. Za tovrstna vprašanja, ki se zdaj odpirajo, bo treba poiskati pragmatične rešitve. Možna dolgoročna rešitev so drugačne metode zbiranja podatkov, ki v več državah že obstajajo. Leta 2005 je Eurosistem predlagal, da se prag za poročanje za namene plačilne bilance s 1. januarjem 2008 poveča na 50.000 EUR. Eurosistem tudi poziva Evropsko komisijo, da čimprej zaključi svoje delo pri reviziji Uredbe 2560/2001. Eurosistem pozdravlja odločitev pristojnih organov v več državah, da prag za poročanje dvignejo brez čakanja na evropsko odločitev.

3 DRUGA VPRAŠANJA

3.1 DIREKTIVA O PLAČILNIH STORITVAH

DOSEŽEN JE BIL VELIK NAPREDEK

Evropski parlament je 24. aprila 2007 sprejel predlog direktive o plačilnih storitvah (DPS), potem ko je že 27. marca 2007 Ekonomsko-finančni svet potrdil splošni pristop. Trenutno poteka prevod v vse uradne jezike Skupnosti. Ko bo to opravljeno, bo predvidoma predlog v tretjem četrtletju 2007 dokončno potrdil Svet EU. Države članice bodo morale potem DPS čimprej, najkasneje pa do 1. novembra 2009, prenesti v nacionalno zakonodajo. Zaželeno je, da nacionalni zakonodajni organi prenos opravijo na čimbolj usklajen način, pri čemer so jim nacionalne centralne banke pripravljene pomagati.

Cilj DPS je zagotoviti, da bodo plačila v EU – zlasti kreditna plačila, direktne obremenitve in kartična plačila – postala tako preprosta, učinkovita in varna kot so domača plačila v posamezni državi članici, in sicer z določitvijo pravne podlage, potrebne za oblikovanje SEPA. DPS bo okrepila pravice in zaščito vseh uporabnikov plačilnih storitev (potrošnikov, trgovcev, velikih in malih podjetij ter javnih oblasti).

Eurosistem meni, da sprejem DPS predstavlja odločilen korak k uresničitvi SEPA. DPS bo z uskladitvijo pravne podlage bančnemu sektorju močno olajšala operativno implementacijo SEPA plačilnih instrumentov, končnim uporabnikom pa njihovo sprejetje. To bo zagotovilo temelje enotnemu „domačemu“ trgu plačil v eurih. DPS bo z vzpostavitvijo ustrezne podlage za varno in skrbno poslovanje novih ponudnikov na trgu plačil malih vrednosti okrepila tudi varstvo potrošnikov ter izboljšala konkurenčnost in inovativnost. To bi moralo spodbuditi tehnološki napredek in priložnosti za nove produkte, kot so e-plačila, e-izdajanje računov in e-usklajevanje, kar lahko prinese velike koristi širšemu gospodarskemu okolju.

ZDAJ JE POTREBEN HITER PRENOS V NACIONALNO ZAKONODAJO

Eurosistem zato poziva države članice, da DPS čimprej prenesejo v nacionalno zakonodajo in tako vzpostavijo razmere za uspešno in pravočasno uvedbo SEPA plačilnih instrumentov.

S sprejemom DPS Eurosistem tudi poziva bančni sektor in vse druge deležnike, da ohranijo zagon in pospešijo priprave na začetek SEPA v januarju 2008, kot tudi za njeno kasnejše učinkovito in pravočasno implementacijo. Eurosistem bo tudi v prihodnje podpiral ta prizadevanja.

3.2 VLADANJE SEPA SHEMAM IN OKVIROM

SISTEM VLADANJA SEPA SHEMAM JE OPREDELJEN

V juniju 2007 je EPC potrdil sistem vladanja shemam SEPA kreditnih plačil in SEPA direktnih obremenitev. Eurosistem pozdravlja jasnost opredelitve vlog različnih deležnikov in postopkov odločanja.

VLADANJE SHEMAM MORA OMOGOČITI SPODBUJANJE INOVATIVNIH REŠITEV

Za nemoten razvoj SEPA, ki bo koristil tudi končnim uporabnikom, Eurosistem pričakuje, da bo sistem vladanja SEPA plačilnim shemam spodbujal inovacije, krepil preglednost in omogočal ustrezno sodelovanje vseh deležnikov. Eurosistem pričakuje, da bo sistem vladanja, ki ga bo oblikoval EPC, temeljil na načelih dobrega vladanja. Obenem pozdravlja dejstvo, da se s sistemom vladanja shemam EPC izrecno zavezuje k inovativnosti in nadaljnemu izboljševanju SEPA shem z uvajanjem inovativnih značilnosti. Eurosistem pričakuje, da bo EPC sprejel odprt in nepristranski pristop do vseh skupnosti in deležnikov ter preučil vse predloge za spremembe ne glede na njihov vir.

PREGLEDNOST ODLOČANJA JE BISTVENEGA POMENA

Eurosistem tudi poziva bančni sektor k popolni preglednosti glede upravljanja sprememb v odnosu do vseh deležnikov. Še posebno je pomembno, da so objavljeni tisti predlogi sprememb, ki niso bili sprejeti, razlogi za

zavrnitev pa pojasnjeni na osnovi splošnih kriterijev.

Eurosistem podpira oblikovanje nacionalnih in evropskih SEPA forumov. Ti morajo biti priznani kot neodvisna telesa, ki lahko dajejo predloge za spremembe in s katerimi se posvetuje o vseh spremembah.

EUROSISTEM BO SPREMLJAL RAVEN VKLJUČENOSTI ZADEVNIH DELEŽNIKOV

Eurosistem pozdravlja sodelovanje neodvisnih članov v funkcijah EPC na področjih upravljanja in zagotavljanja skladnosti v povezavi s SEPA shemami. Na osnovi dialoga, ki je v preteklem letu potekal s predstavniki podjetij, je EPC vzpostavil forum za posvetovanja s predstavniki vseh deležnikov, ki so stranke oziroma končni uporabniki SEPA rešitev. Temu forumu deležnikov sopedredujejo EPC in uporabniki. Eurosistem bo spremljal dialog med bankami in drugimi deležniki, kot tudi ustreznost vključenosti vseh subjektov. Deležnike bi bilo primerno pritegniti k sodelovanju na zgodnejši stopnji dela in na bolj intenziven način, na primer z oblikovanjem delovnih skupin v okviru foruma deležnikov. Poleg tega bi bilo dobro preučiti, ali naj bi bil forum namenjen zgolj delu v povezavi s sedanjimi shemami ali pa naj bi bil tudi evropska tribuna za razpravo o morebitnih novih shemah. Po potrebi bi lahko Eurosistem v dialogu sodeloval kot katalizator.

EUROPEAN CENTRAL BANK
EUROSYSTEM

Home · Site Directory · Glossary · Links · Contact · Disclaimer & Copyright · Search

Languages: **en**

RSS

The European Central Bank | Press | Events | Publications | Statistics | Banknotes & Coins | Monetary Policy | Payments & Markets

Home > Payments & Markets > SEPA > About the project > Timeline and progress

[← Back to Payments & Markets](#)

– SEPA

– About the project

Needed: European integration

Solution: SEPA

Involved parties

Timeline and progress

+ Your benefits

+ Components

+ Eurosystem's vision

Timeline and progress

The SEPA project has three phases:

→ [Design](#)
→ [Implementation](#)
→ [Migration](#)

Design (January 2004 - June 2006)

The design phase has been completed. The European Payments Council (EPC) has established the rules, practices and standards for the new payment instruments. The European Commission has created the legal basis in the form of a Directive.

Deliverable	By whom	Ready?	Related documents
Develop schemes for credit transfers and direct debits	European Payments Council (EPC)	yes	 SEPA Credit Transfer Scheme Rulebook SEPA Direct Debit Scheme Rulebook
Develop cards framework	EPC	yes	 SEPA Cards Framework
Develop a framework for clearing and settlement of payments	EPC	yes	 Framework for the Evolution of the Clearing and Settlement of Payments in SEPA
Legal basis	European Commission	yes	Commission's web page on the Directive on Payment Services (PSD)

[↑ back to top](#)

Implementation (June 2006 - January 2008)

Last updated: 16 July 2007

In this phase banks must design the products they want to offer their customers. They will also test the new SEPA products. Each participating country has set up national implementation and migration bodies which prepare the roll out of the new SEPA instruments, standards and infrastructures.

National migration plans

Austria, pdf 620 kB, en	Italy, pdf 784kB, it
Belgium, pdf 205 kB, en	Luxembourg
Cyprus, pdf 490 kB, en	Malta
Éire/Ireland, pdf 540kB, en	The Netherlands, 194 kB, en . nl . Migration concerns: 15.6 kB, en . nl
Finland, pdf 78kB, en	Portugal, pdf 382kB, pt
France, pdf 620kB, en	Slovenia, pdf 472kB, en
Germany, pdf 620kB, de	Spain: www.sepaesp.es
Greece: www.sepa.gr	

[↑ back to top](#)

Migration (January 2008 - December 2010)

Last updated: 23 May 2007

The migration is planned to start on 1 January 2008. Customers will be offered both "old" national and new SEPA instruments. The goal is to achieve a gradual market-driven migration to SEPA.

[↑ back to top](#)

